

NN, Zah. Nem. — Krščan-
ko-demokratska stranka je
zbrala za predsedniškega kan-
didata poljedelskega ministra,
4 let starega Heinricha Lueb-
ke. Volitve za predsednika
Republike so predvidene 1. ju-
nija v Zah. Berlinu. Dr. Er-
nard in dr. Adenauer sta kan-
didaturo odklonila.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

No. 118 Tues., June 16, 1959

Lačni visokošolci in Titova zadrega

V Trstu izhajajoči slovenski list "Demokracija" je v svoji številki od 1. junija objavil k demonstracijam visokošolcev v Zagrebu sledeči uvodnik:

Poročila raznih listov, da so visokošolci v Zagrebu in v Makedoniji demonstrirali zaradi lakote, ki nanje pritiska, so resnična. To je potrdil sam rdeči maršal Tito, zato o tem ne more biti več dvoma.

Visokošolci so bili in so od nekaj zelo skromni in sramežljivi. Če so se odločili za javno in burno demonstracijo, pomeni da so bili k temu prisiljeni, ker res niso imeli zadostne hrane. Poleg glasnega vpitja, da so lačni, so tudi vzklikali Titu in hrvatskemu komunističnemu prvaku. To pa zato, da bi jim ne mogli očitati politične demonstracije proti režimu, ki je v komunistični svobodi zapisana, nikjer pa je ni najti.

Jugoslovanski tisk je pred toliko sramoto vest o demonstracijah lačnih visokošolcev skrbno prikrival, seveda na povelje od zgoraj. Demonstracije je priznal šele sam Tito, ko je ves svet o tem na dolgo in široko pisal.

Tito pa je dejal, da ni bilo povoda za demonstracije, češ, da visokošolci sami upravljajo svoje kuhinje in v ta namen prejemajo denar. Kdor je visokošolce spravil na ulico demonstrirati, se je Tito izgovarjal, so inozemski sovražniki njegove socialistične federativne ljudske republike.

Visokošolci naj bi se, torej, prenasličeni pustili pregovoriti za demonstracije iz lažnivega razloga, da so lačni. Toda lakote po mnenju prenasličene rdečega maršala ni!

Obilni siti maršal, ki je na prestolu, na katerega se je usedel, obdan z vsemi dobrotami jedade, ne more razumeti lakote svojih podložnikov. Jim nudi socializma na pretek, jim ga vsak dan sproti govora, kako se predržejo demonstrirati, da so lačni?! Gotovo zato, ker jih zunanji sovražniki socializma podpihujejo.

Vsak izgovor nekaj zaleže; še najbolj tam, kjer ni dovoljeno ugovarjati in zahtevati pojasnila. Kar spregovori rdeči bog je "resnica", mora veljati za resnico, tudi kadar je v največjem kričečem nasprotju z resnico.

Sicer pa Tito ni povedal, koliko denarja dajejo komunisti visokošolcem, da se učijo in hranijo. To je Tito zamolčal. Ker je to zamolčal, smatra ves svet, da si ni upal z resnico na dan in ostane prepričanje, da so visokošolci bili res lačni.

Ali pa niso med visokošolci tudi komunisti? Gotovo, da jih je nekaj, če drugače ne, pa samo zato, da opazujejo nekomuniste in jih po potrebi ovajajo policiji. Toda komunisti, visokošolci ali ne, imajo posebne plače iz državnega zaklada, ki ga sproti nakladajo žulji nekomunistov.

Ljudstvo trpi, ker nima svobode in plačila za svoje krave žulje. Ljudstvo je lačno in sestrano, zato se pritožuje in visokošolci demonstrirajo ne da bi jih kdo iz tujine k temu naganjal. Pač pa visokošolci vedo, kako ljudje živijo v drugih državah, tako kapitalističnih, kakor tudi v Sovjetski zvezi. Res, da v Sovjetiji nimajo svobode in ne uživajo ostalih človeških pravic, toda visokošolci tam ne stradajo.

Samo v Titovini so visokošolci lačni! To dejstvo, in demonstracije, ki so so jih bili prisiljeni uprizoriti, so obsodba domišljavega režima komunistov, ki se ne sramujejo trditi, da so na splošno dvignili življenjsko raven jugoslovanskega ljudstva.

Domišljavi komunistični maršal Tito je porabil sto in sto milijonov dinarjev za svoje trimesečno potovanje po Indiji in Koromandiji. Tri mesece uživanja in šopirjenja na račun ljudstva, ki trpi in strada, kot še nikoli tako.

Ne, tovariši komunisti, to kar vi uganjate ni socializem. Socializma vi niste zmožni. Edina vaša zmožnost je: vladanje s pomočjo režimske policije in uživanje na račun delovnega ljudstva! Vam ni mar za ljudstvo, vam je mar samo za to, da so vaši želodci polni.

Demonstracije zagrebških visokošolcev niso samo dokaz slabih življenjskih razmer, na katere prvenstveno opozarja "Demokracija", še bolj značilne so za politične razmere, ki vladajo v hrvaški prestolnici.

Ko študentov predsednik hrvaške republike Bakarič ni maral sprejeti, so šli k županu. Ta jih je pozival, naj gredo domov, naj se mirno razidejo in ne delajo sitnosti sebi in drugim. Niso ga poslušali. Zahtevali so izboljšanje razmer, trdno obljubo v tej smeri, potem so se bili šele pripravljali raziti.

V tem pogledu je nastop zagrebških študentov močno sličen stavki rudarjev v Trbovljah začetku lanskega leta. Ostali so v rudniku, dokler jim niso oblasti zajamčile izboljšanje življenjskih razmer.

Oba nastopa kažeta, da je nekdanji strah pred Titovo policijo, tajno in javno, že močno skopnel, kajti sicer taki nastopi ne bi bili možni.

Titovska komunistična diktatura se krha, krha sicer počasi, toda vendarle! Tudi nje se je lotil zob časa, kot vsake

druge diktature. To spoznanje, ta ugotovitev bo nemara marsikomu v — tolažbo.

BESEDA IZ NARODA

Tvoje ime!

Lemont, Ill. — Preberi in premisli! Ime vsakega katoličana je pomenljivo. Prvo ime je krstno in nas vedno spominja velikega dogodka, najvažnejšega dogodka v tvojem življenju: Ko si dobil to ime, takrat so se odprla pred teboj vrata velikih dobrot in še večjih milosti. Ponosen boš na to ime! Pove ti, da si katoličan, da si otrok božji in brat Kristusov.

Drugo tvoje ime je rodbinsko! Pove ti, kdo je bil tvoj oče, imenuje ti morda slavni rod, za Tebe pa gotovo najlahtnejšo korenino človeške rodovine. Pod tvojim rodbinskim imenom se morda skrivajo siromašni pradedje, pa bogati na poštenju, ker so bili vsa stoletja zasidrani v globoko vero.

To tvoje ime naj bo natiskano prihodnje leto v Koledarju naše slavne Mohorjeve družbe. Objavili bodo namreč vsa imena naročnikov Mohorjevih knjig. Res ne bilo bi lepo, skoraj nekaj narobe bi bilo, če bi ne bilo v Koledarju tudi Tvojega imena! Da bi pošten, veren Slovenec ne bil naročen na Mohorjeve knjige, saj to je že kar nerazumljivo, posebno pa še tukaj v naši novi domovini, ko so slovenske knjige tako zelo redke! Potem pa še tako poceni so te knjige!

Štiri lepe knjige dobiš za borna določila! Ker je pa Mohorjeva tiskarna trenutno v takih velikih stiskah, naj bi za prihodnje leto vsak naročnik nekaj navrgel. Saj boš, prav gotovo boš! Saj to moramo razumeti in Slovenci za take stvari nismo skopi.

Imenik naročnikov bo narejen kot pred leti po posameznih krajih, kar bo najbolj zanimivo. Knjige Mohorjeve družbe gredo prav po vseh delih sveta, kjer koli so raztreseni naši narodni udje. Tvoji znanci bodo Tvoje ime iskali. Čudno bi izgledalo, če bi imena ne našli med naročniki. Ali bi debelo pogledali: Glejte no, kako pa to, da ni naročen na Mohorjeve knjige? V domovini so včasih kar s prstom kazali za človekom, ki ni bil naročen na Mohorjeve knjige. Naročilo Mohorjevih knjig je včasih veljalo za nekaj termometer našega verskega mišljenja.

Imenik Mohorjevih naročnikov bo po letih tudi zanimiva zgodovinska knjiga! Povedala bo, kje so živeli naši ljudje. Potemci bodo iskali po starem Koledarju, kod so hodili njih predniki.

Pred kratkim sem dobil v roke Mohorjev Koledar iz leta 1894. Pogledal sem imena iz svoje rojstne fare. Nisem se mogel otргati od dragih, ljubih imen. Videl sem tam ime duhovnika, ki me je krstil. Našel sem, kdo je bil takrat učitelj v naši fari, kdo je bil organist, kateri so bili cerkveni ključarji. Zagledal sem ime svojega starega očeta ter toliko in toliko imen starih dobrih znancev, sorodnikov in sosedov. In v duhu sem preletel vse vasi, vse doline, vse hribe v domači fari ter sem imel svoje drage znanke pred seboj. Kar roke bi jim najraje podajal in pomenkoval bi se z njimi ure in ure. Toda le nekateri hiše sem našel, ki njih imena niso bila zapisana in sem se res vprašal: Zakaj pa ti ljudje niso imeli Mohorjevih knjig?

In prihodnje leto bom gledal novo tako imensko knjigo ter bom v njej iskal draga imena. Pa še marsikdo drugi bo tako delal. Prepričan sem, da bom tvoje ime našel med naročniki Mohorjevih knjig.

Kje si boš naročil? Če živiš v večji slovenski naselbini, kar povprašaj za poverjenikom. Saj ga ima vsaka večja naselbina. Ako poverjenika ni v bližini, po-

tem lahko naročino in svoj dar sa mpošlješ v Celovec na Viktoringer Ring 26, Klagenfurt, Austria, Europe. Kdor pa hoče, lahko poravnava naročino tudi pri Familia Gift Shop, 6116 Glass Ave., Cleveland 3, Ohio.

Naročniki, ki ste naročino že poravnali, skušajte poslati Mohorjevi družbi kak dar, da se izkoplje iz največjih težav.

Ne pozabite: Mesec junij naj bo za nas slovenske izseljence mesec Mohorjeve družbe.

Za Družbo:

P. Odilo OFM.

Iz življenja nekdanjih ljubljanskih študentov

Milwaukee, Wis. — V mesecu juniju se zapirajo šolska vrata, ter se prične velike počitnice, ki trajajo do treh mesecev. Večina dijaštva obeh spolov, je veselih obrazov, kajti zdelali so razredi ali celo položili maturo. Lepo dijaštvo dijakov je odšlo na počitnice s kislimi obrazi, kajti imajo kakke ponavljalne izpite v jeseni in tem so počitnice pokvarjene. Precej je tudi takih, ki so padli, in bodo morali razred ponavljati ali pa dati šoli slovo. Za te dijakke in njih roditelje so počitnice zelo žalostne.

V današnji Sloveniji je okrog 1208 osnovnih šol z 221.000 učenci. V 31 gimnazijah je okoli 6800 dijakov, na učiteljskih okrog 2.400 gojencev, na srednjih tehničnih šolah pa 7.122 dijakov in dijakinj. Na ostalih privatnih šolah, ki usposablajo kvalificirane moči je okrog 23.000 učencev. Z univerzo in z nekaterimi posebnimi višjimi šolami za odrasle je v stari domovini skoraj 280.000 dijakov in dijakinj, ki obiskujejo šole vseh vrst.

V stari Jugoslaviji je imela Ljubljana z okolico okrog 10 osnovnih šol, 4 meščanske šole, 2 klasične gimnazije, v mestu in Sent Vidu, realko, realno gimnazijo, trgovsko akademijo, dvo-razredno trgovsko šolo, srednjo tehnično šolo, konzervatorij in še nekaj šol v privatnih rokah. Ljubljana je bila tipično študentsko mesto. Iz teh šol so prihajali izobraženci in voditelji naroda. Iz samega življenja vemo, da se najraje govori in piše o dijakih odličnjakih. Ti odličnjaki so bili smatrani za pametne in lepega vedenja. V življenju bodo postali — nekaj —! V veliki večini so ti odličnjaki v življenju postali res nekaj ter s tem koristili narodu. Precej je bilo tudi takih, ki so kljub odlični oceni v šoli, dosegli važne položaje v življenju, pa bili nezmožni, neznačajni koristolovci. Ti so narodu več škodili kot koristili, kar smo videli v zadnji vojni in revoluciji.

Če ga polomi v življenju kmet, plača on sam, toda če ga polomi izobraženec plača ves narod. Večkrat bomo, da ga je polomil zato, ker je bil polizobraženec. Seveda to je rekel cel izobraženec. Naravno je, če imamo pol in cele izobraženec, imamo tudi potem enčrt in tričrt izobraženec. Bog ve, katere vrsta izobraženec je največkrat škodovala, oziroma koristila človeku in narodu.

Moj namen je napisati o dijaškem življenju v Ljubljani — še pred vojno — in to ne, o dijakih odličnjakih, ki so bili vedno pametni in so se držali vedno materialnega predpisa, temveč o dijakih "gavnarjih-špricarjih." Te so bili dijaki, ki so šli jutraj od doma s šolskimi potrebščinami v šolo — pa niso prišli v šolo, temveč so se podali na domenje mesto z drugimi dijaki — in go so vrnili domov, kot da so prišli iz šole. Med temi špricarji so bili odličnjaki in dijaki s slabimi

ocenami. Bilo je več vrst špricarjev.

Prva vrsta špricarjev je bila vrsta športnikov - nogometašev. Ti špricarji so se zbirali na velikem travniku za Kolezijo in Gradaščico na "Pasjem brodu." Tu so se vršile velike nogometne tekme med vsemi navedenimi šolskimi zavodi. Te prvenstvene nogometne tekme so se vršile v lepih spomladanskih in jesenskih mesecih. Zgodilo se je večkrat, da so bile tekme motene po policajih in starših špricarjev. Padale so klofute, slabe ocene v šoli in pridige doma. Toda čez par dni kasneje je bilo vse po starem.

V drugo vrsto špricarjev so spadali pretepači, ki so imeli svoje bojno polje na ljubljanskem gradu-šancah in Golovcu. Š porajkli v rokah, čez drn in strn so se podili, včasih tako bojevito, da je bilo obilo, krvavih prask in ran. Mnogokrat se je kak dijak pretepal na Gradu z svojo bojevitostjo-nevedeč da je prav ta dan šel v šolo njegov oče povprašati: kako stoji sin v šoli? Pomislite potem doma, kakšne borbe je imel ta špricar z očetom.

Najlepši prostor, ljubljanski Tivoli, Rožnik tja do Bellevueja, pa so imeli špricarji pesniki, slikarji in prvi zaljubljeni. To znači, da so dekleta tudi špricarja. C tem ljubljanskem raju so kovali pesmi, slikali naravo in sanjali o slavi in bogastvu. Zaljubljeni držec se za roko so se sprehajali po tistih lepih stezah, brez besed, samo srca so govorila. Pa se je zgodilo, da je prišla za njima prav po tihoma mati tega dekleta, prisolila klofuto njeemu in njej — in konec je bilo te ljubavne idile.

V zimskih mesecih so špricarji hodili na drsanje pod Strelški ribnik. To je bilo veselja in tekanja po ledu. Kjer so ponoči sekali delavci led za ljubljanske pivovarne, je bil led drugi dan zelo tenak. In glej, led je počil in spricar je zdrknol do pasu v vodo in ilovico. Moker in s polno ilovico na sebi je moral ta grešnik leteti domov preko vse Rožne doline in skoro pol mesta. Koliko smeha in jeze je vse to prineslo ljudem in špricarjem. Kaj je bilo doma, si lahko mislite.

Zadnja vrsta špricarjev pa je bila vrsta dijakov bolj imovitih staršev. Ti so hodili v razne kavarne igrat šah ali pa karte. To so bili študentje blizu mature in so se že mešali med akademike. Seveda so v prostem času prihajali v te igralnice tudi profesorji teh dijakov. Ubogi špricarji so pustili denar na mizi in sukne in bežali ven, kot da jih kdo podi. Koliko smeha in dovtipov je bilo na račun ljubljanskih dijakov — špricarjev. Razumljivo je, da to špricanje ni moglo odobravati, toda resnici na ljubo, to je del srednješolskega dijaškega življenja, ne samo v Ljubljani temveč vse povsod na svetu.

L. G.

IZ NAŠIH VRST

Demopolis, Alabama. — Cenjeno uredništvo! Prav lepa hvala za obvestilo, saj se sam ne bi bil spomnil. Z listom sem zelo zadovoljen, samo včasih ima kakšna številka zamudo za en ali za dva dni. Vem, da je temu kriva pošta. Lepo Vas pozdravljam in Vam želim dosti novih naročnikov!

John Miklic.

Port Alberni, B. C. — Spoštovana uprava! Malo pozno obnavljanja naročino, toda pozabili nisem, ker preveč rada čitam Ameriško Domovino, ki tako lepo piše za nas Slovence. Posebno rada čitam Newburške novice. Želim, da bi bili vsi Slovenci — izseljenci naročeni na Vaš list. Vas prav lepo pozdravljam!

Marija Simon.

K sodobnim svetovnim problemom

Nad uspehom konference zunanjih ministrov velikih štirih sil v Ženevi je večina opazovalcev in diplomatov že obupala, vendar se zahodne sile še vedno trudijo, da bi našle kak izhod. Napovedujejo, da bodo skušali v zaključnem poročilu o razgovorih priznati sedanje stanje v obliki, ki bo rešila "obraz" obeh strani. Razgovori se bodo predvidoma končali v tem tednu.

Odperto je še vedno vprašanje, ali bodo zahodne sile smatrale ženevske "uspehe" za dovolj velike, da bi opravičili sestanek na vrhu, za katerega baje Sovjetom še vedno gre. London bi bil nemara pripravljen iti na sestanke na vrhu pod vsakimi pogoji, medtem ko je Eisenhower povedal znova, da ne pojde, če ne bo ženevske res pokazala kakoga uspeha. Sovjetski zunanji minister Cromiko je koncem tedna Zahodu svrnil pred takimi pogoji, ki bi sestanek na vrhu spravljali v nevarnost.

Vodstvo Vzhodne Nemčije je že dalj časa na uradnem obisku v Sovjetski zvezi. Delegacija, ki jo vodi Ulbricht in Grottewohl, je obiskala razne predele Sovjetske zveze, potem ko je končala uradne razgovore z vodniki Sovjetije. Zaključno poročilo o obisku bo poudarilo popolno slogo in nemara napovedalo znova ločeno mirovno pogodbo, če ne bo pristal Zahod na sovjetske zahteve glede Zah. Berlina in evropske varnosti.

Zastopnike Severno-atlantske obrambne zveze, ki so se posvečovali v Londonu, je zelo razburila francoska zahteva po nadzorstvu nad ameriškim atomskim orožjem na francoskih tleh. Poveljstvo NATO je napovedalo, da bo moralo umakniti kakih 250 atomskih bombnikov z atomskimi bombami vred iz Francije v Italijo, Vel. Britanijo in morda celo Nemčijo.

Francija je stavila zahtevo največ zaradi tega, ker hoče dobiti večji vpliv na vrhnje odločitve NATO, ki so sedaj pridržane največ Washingtonu in Londonu. Boli jo tudi nezaupanje v pogledu atomskih skrivnosti, ki ga ji kaže Washington. Pariz upa s svojo zahtevo spraviti obe ti vprašanji na dnevni red.

Ugled nemškega kanclerja dr. K. Adenauerja je doživel pretekli teden zaradi spora z dr. Erhardom težek udarec. V krogih krščansko-demokratske stranke in v samem parlamentu je bilo stavljeno vprašanje: Kdo je lažnik? Spor med obema vodnikoma nemških krščanskih demokratov se je končal na zunaj z zmago Adenauerja, za javnost s kompromisom, v resnici pa s porazom krščanskih demokratov pred nemško javnostjo. Socialisti so spor v stranki temeljito izkoristilo za se.

Francoska narodna skupščina je pretekli teden debatirala o Alžiriji in v glavnem odobrila vladno stališče. Slabše se godi vladi v sporu z železničarji, ki so napovedali za danes splošno stavko, da bi podprli svojo zahtevo po zvišanju plač. Vlada je vse železniško uslužbenstvo poklicala v vojaško službo in ga tako podredila vojaški disciplini. To železničarjev ni preplašilo, napovedali so, da bodo kljub temu stavalji. To bi bil seveda očiten upor proti državi oblasti, ki ga nobena vlada ne more trpeti. Stališče francoskih železničarjev je v tem vprašanju vse-kakor čudno. Vlada je bila izvoljena na rednih, splošnih in svobodnih volitvah, ne vlada torej v svojem imenu, ampak v imenu francoskega naroda. Upor proti njej, je v tem slučaju upor proti redno postavljeni državni oblasti.

De Gaulle se je tekom dobrega leta vlade posrečilo uvesti v Franciji red in mir, ki sta poma-

gala narodnemu gospodarstvu do novega poleta. Francija ima prvič po drugi svetovni vojni primerne rezerve zlata in denarja za kritje potreb nakupov zunaj, frank je prvič po drugi svetovni vojni postal trdna valuta. Vlada se upira vsakemu povišanju plač in cen, ker bi to pomenilo nov val inflacije, ki je komaj ustavljena. Ugoditev zahtevi železničarjev bi sprožila podobne zahteve tudi drugod.

Pokrajinske volitve na Siciliji so pokazale, da se politični položaj v Italiji bistveno ni dosti spremenil. Oblasti imajo trenutno hude težave s stavko trgovske mornarice, oziroma njenega osobja. Ladje so obstale v pristaniščih, promet je zastal. Brodarska podjetja, pa tudi država sama imajo velike izgube.

Rumunski prdelog o brezatomskem Balkanu, za katerega se zavzemata z vso vno močjo tudi Hruščev in Tito, ni naletel pri Grkih in Turkih na posebno ugoden sprejem. Oboji se pripravljajo na sprejem ameriških vodljivih izstrelkov na srednje daljave, ki so najbolj učinkoviti z atomskimi glavami. Predsednik Eisenhower je napovedal, da bo Kongres zaprosil za potrebna polnomočja, ki bodo dala grški vojski možnost vežbanja z atomskim orožjem.

Hruščev je grozil, da bo postavil vodljive izstrelke v Albaniji in Bolgariji, če se Grki in Italijani ne odpovedo ameriškim načrtom.

Na Srednjem vzhodu je v zadnjih tednih napetost zopet narasla. V Kairu dolže za to Angležje, v krogih Združenih narodov pa kažejo s prstom naravnost na Kairo, ki da ne spoštuje pogojev premirja iz l. 1956, ko so se britansko-francoske čete umaknile s področja suškega prekopa, izraelske pa s Sinaja. Tedaj je Naser pristal na to, da ne bo oviral prometa izraelskega blaga skozi prekop. Letošnjo spomlad je dal že nekajkrat tako blago zapleniti. Glavni tajnik Združenih narodov Dag Hammarskjöld je v Kairu posredoval, pa brez posebnega uspeha.

Kairo se zopet jezi tudi na Jordanijo, katere kralj Hussein naj bi poskušal pripraviti tla povezavi Jordanije, Iraka in Sirije. Ze sama misel na kaj takega je Naserju, ki se smatra za edinega postavnega vodnika Arabcev, trn v peti.

Vročje je postalo v indijski državi Kerala, kjer so komunisti pred nekaj leti prišli na oblast potom rednih volitev. Z različni nezakonitostmi in nasilji skušajo utrditi svojo oblast nad 13 milijoni prebivalci. Z vsemi sredstvi se prizadevajo, da bi dobili pod svoje nadzorstvo privatne šole, ki so v državi najboljše in dejansko skoro edine. Komunistična nasilja so privatne šole pripravila do tega, da so sklenile, da ne odprejo svojih vrat, dokler jim vlada ne zajamči nemotenega dela. Včeraj se je začelo novo šolsko leto. Šole so ostale zaprte in prišlo je do hudih remirov in izgrediv. Javnost zahteva poseg osrednje indijske vlade, ki da naj vzpostavi mir in red v državi Kerala.

Revolucija v Nikaragui v Srednji Ameriki, ki se je začela pred dobrima dvema tednoma, je končana. Vlada je iz tujine z letali pripeljane upornike z lahoto premagala in prisilila k predaji. Domače prebivalstvo se upor ni pridružio in ta je bil s tem zapisan propad. Poveljnik nikaraguiških sil gen. L. Somoza je obdolžil kubanskega Fidela Castro, da je botroval uporu, ki je sicer dobival glavno podporo iz sosednje Kostarike, finančno pomoč pa naj bi upornikom dajala tudi Venezuela.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Iz slovenskega Toronta

Novomašno slavlje

"Več je vredno dati novomašnika kot pozidati novo cerkev." Te besede smo slišali v Torontu v nedeljo na novomašnem slavlju. Pa smo Slovenci v Torontu po drugi vojni zgradili eno cerkev, se pripravljamo na graditev druge in sta iz naše srede izšla že dva novomašnika: Prvi je bil preč. g. Lojze Ambrožič, drugi preč. g. Franc Skumavc v nedeljo 7. junija v slovenski cerkvi Marije Pomagaj.

Dan nove maše je bil velik in lep praznik za Slovence v Torontu. Ob 10:30 dop. se je začel premikati iz dvorane sprejema novomašnikovih gostov. Za njimi je stopal novomašnik sam v spremstvu duhovnih sobratov. Z njim so bili prevz. dr. Gregorij Rožman, župnik dr. J. Kolarič in preč. gg. J. Kopač, Fr. Mihelič iz Feterborough in p. Fortunat O. F. M. iz Lemonta. Pred cerkvi jo je pozdravil novomašnika lep slavalok, na stopnišču pa ga je sprejela mala Kavčičeva Martin in mu podarila novomašni križ. V cerkvi mu je donela v pozdrav prelepa "Novomašnik bodi pozdravljen" in zbrana slovenska srenja ga je sprejela v svojo sredo. Sreča je napolnila srca, ko je novomašnik podelil svoj blagoslov. Na prižnico je stopil svolasi vladika Gregorij, ki je govoril novomašniku, navzočim pa o duhovništvu in duhovniškem božjem poslanstvu.

Dolgo pot, pot polno zaprek in nevarnosti je hodil naš novomašnik, preden je mogel pristopiti k božjemu oltarju. Doma je v Dovjem na Gorenjskem. Gimnazijo je začel v Škofjih zavodih. Toda vojna vihra je zavode zaprla in tako se je vrnil na Dovje. Najprej je moral v nemško vojsko službo. Bil je na ruski fronti, pri Moskvi v ujetniškem taborišču in od tu se je vrnil domov na Dovje in bil kmalu poklican v jugoslovansko vojsko službo. Ko jo je odslužil, se je vrnil domov. Toda klicala ga je svoboda, da bi v njej dosegel, kar je nosil v svojem srcu: "Duhovnik bom." Tovorni vlak ga je pote-

gnil v Avstrijo. Od tam pa ga je pot pripeljala v Kanado v rudnike. "Ameriška Domovina" mu je pokazala pot v Torontu k župniku slovenske župnije, preč. g. dr. J. Kolarič pa mu je pomagal pri v bogoslovno semenišče. Danes pa je Franc Skumavc duhovnik, duhovnik z veliko življenjsko izkušnjo in poln predanosti Bogu in bližnjemu.

Po novi maši v cerkvi so se gostje zbrali v dvorani. Tukaj je še bolj prišla od izraza ljubezni in naklonjenosti, ki jo goji naše ljudstvo do novomašnika. Pri glavni mizi so bili zbrani ob novomašniku prevz. dr. G. Rožman, preč. g. župnik z duhovščino, sošolci iz semenišča, njegovi torontski prijatelji in zastopniki SKAS-a. Med gosti so bili predstavniki vseh katoliških in verskih organizacij in njih člani, številni prijatelji in dobrotniki. Čestite sestre so bile z najmlajšimi. Le nje ni bilo, ki je prav tako težko pričakovala tega dne kot novomašnik sam. Njegova mati je ostala na Dovjem in v cerkvi sv. Mihaela molila Magificat, kot je sama sporočila.

Po obedu je prvi spregovoril prevzvišeni, nato pa g. župnik. Bližnji novomašnikov rojak p. Fortunat O. F. M. pa je prinesel pozdrave z Lemonta od slovenskih frančiškanov in z Dovjega tudi. G. Kozina iz Monreale pa mu je spregovoril kot njegov sošolec iz Škofjih zavodov. V imenu društva N. I. J. je spregovoril predsednik g. Cvetko Janez, v imenu K. Z. Lige pa predsednica ga. Tončka Kastelic. Zadnji pa je dobil besedo novomašnik, ki se je zahvaljeval vsem za vse, kar je prejel na dolgi poti do oltarja.

Ob 4. popoldne se je spet napolnila cerkev. Novomašnik je imel pete litanije Matere božje in blagoslov. Po blagoslovu pa je prevzvišeni delil zakrament sv. birne, ki ga je prejelo 27 birmancev.

V nedeljo 7. junija je bil velik dan. Naš narod je zopet daroval enega svojih sinov Bogu. Naj bo ta daritev poročstvo, da vez med našim narodom in Bogom

še ni pretrgana. Novomašnik bodi pozdravljen! Naj bo blagoslovljena Tvoja duhovniška pot. Por. P.

Potovanja

Z Dunaja je prišla v Torontu 1. junija gđc. A. Roskarič. V kratkem se bo poročila z g. Ivanom Letnikom. Potovala je z letalom KLM. Potovanje ji je uredila potniška agencija Travelways Service Ltd iz Toronta.

Ga. Marija Barle iz Nasovič pri Komendi je prišla v Torontu k svoji hčerki ge. Mariji Skubic. Potovala je z letalom Air France. Vse potrebno za pot ji je uredila pot. pis. World Travel Service Ltd.

Smrt rojakinje

WELLAND, Ont. — Tu je pretekli četrtek zvečer umrla Elizabeta Moljgun, roj. Vene, iz Dr. novega pri Krškem. Zapustila je moža, sina in vnuka, v Clevelandu sestri Antonijo Kolegar in Frances Kodrich, v starem kraju pa še dve sestri in brata. Pogreb je bil včeraj iz cerkve Marije Pomočnice v Wellandu.

F. K.

V priznanje in zahvalo

TORONTO, Ont. — Med mnogimi darovalci za gradbeni sklad cerkve Brezmadežne s čudodelno svetinjo v New Torontu je tudi lepo število slovenskih duhovnikov. Posebno nas je ganila pošiljka Rev. dr. Andreja Farkaša s spremnim pismom, ki se glasi dobesedno takole:

"Dragi gospod Rev. Kopač: Pravkar sem prejel Vaše pismo; neutegoma sem se vsedel in Vam napisal ček za \$100, ki Vam ga pošiljam hkrati s svojim pismom.

Delj, ko sem v Ameriki, tem bolj občudujem delo pionirskih duhovnikov, posebej delo nekdanjih slovenskih frančiškanov, ki so pod vodstvom p. Kazimirja Zakrjaska orali ledino v Združenih državah. Podoba je, da danes postajajo slovenski Lazaristi v Kanadi to, kar so bili nekoč slovenski frančiškani pri nas. Naj bo moj dar priznanje enega Vaših tihih občudovalcev; z njim pohitim, ker pričakujem, da boste teh priznanj iz vrst slovenskih duhovnikov še veliko dobili.

Pri tem imam še tehten osebni razlog. Točno pred dvema letoma sem v tem času visel med življenjem in smrtjo v bolnici usmiljenih sester v Bridgeportu. Vsekakor pa je bila v skrajni ne-

varnosti moja desna noga; časniki in radio so že poročali, da so mi jo zdravniki odrezali. Pa so mi sestre usmiljenke navezale na nogo čudodelno svetinjo — in zdravniki so mi rešili ne le nogo, marveč tudi življenje. Naj bo moj dar hkrati zapoznela zahvala Bogu in Brezmadežni.

Z bratskimi pozdravi, Vam vdani

Rev. Dr. Andrew Farkaš
župnik pri Sv. Križu,
Bridgeport, Conn.

Priznanja, ki ga daje v tem pismu Rev. dr. Farkaš slovenskim misijonarjem v Kanadi, gotovo nismo zaslužili. Silijo pa nas taka priznanja, da se vsaj trudimo, da bi storili čimveč za Slovence v Kanadi. Pismo smo objavili v celoti, ker je zelo spodbudno in živo priča, kako Brezmadežna s čudodelno svetinjo pomaga zlasti v težkih primerih. Obenem je pa pismo lepo spričevalo velikodušnosti slovenskih duhovnikov in njihove ljubezni do Brezmadežne. Rev. dr. Andreju Farkašu se za njegovo lepo pismo in velikodušni dar v imenu cerkvenega odbora lepo zahvaljujem.

ZA CERKEV BREZMADEŽNE
S ČUDODELNO SVETINJO SO
DAROVALI SE:

\$50 g. Alojzij Vrtačnik, Cleveland, Ohio; po \$25.00: Rev. Jože Cvelbar, Washington, Pa.; g. Jože Pust, Hamilton, Ont.; po \$20: dr. Ivo in Jožica Sinkovic, St. Catharines, Ont.; ga. Agnes Bukovec, Cleveland, Ohio; ga. Teresa Mihevc, Cleveland, Ohio; \$15: g. Valentin Sušnik, Jacola, Que.; po \$10: N. N., Hoboken, N. J., g. Stane Urh, Leamington, Ont., ga. Margaret Smole, Parma, Ohio, g. Valentin Pregelj, Gerton, Ont., g. Jože Kmetič, Guelph, Ont., g. Vinko Kunstelj, Monticello, Ont., g. Anton Rozman, Baden, Pa., g. Janez Jevnikar, London, Ont., ga. Dorothea Curk, g. Jožef Vrtačnik, ga. Antonija Stokar, g. Franc Gorše, ga. Mary Otoničar, g. Anton Jeglič, gđc. Marija Preša, Rev. Jošt Martelanc, ga. Mary Krulc, vsi iz Cleveland, Ohio; \$8 g. Josip Gregorič, Timmins, Ont.; \$6: g. Milko Božnar, Timmins, Ont.; po \$5: g. F. J. Kočevar, Kimbrelly, B. C., g. Franc Sever, g. Janez Sever, oba iz Clevelanda, Ohio, N. N., Aurora, Ill., ga. Angela Amigon, ga. Pavlina Stampfel, ga. Mary Mahne, vse iz Clevelanda, Ohio, ga. Rozalija Pačič, Montreal, Que., g. Viljem Lobenjak, London, Ont., g. in ga. Ignac Tavčar, Pittsburgh, Pa., gđc. Pavla Zihler, Cleveland,

Ohio, g. Ivan Kuhelj, Timmins, Ont., g. Frank Planinšek, Cleveland, Ohio, ga. Ana Klančar, ga. Mary Kamin obe iz Clevelanda, Ohio, Rev. John Šuštaršič, Eveleth, Minn., Mons. John Zaplotnik, Gretna, Nebr.; po \$3: ga. Agnes Jerin, Cleveland, Ohio, ga. Frances Škrjanc, Pueblo, Colo., ga. Anton Gregorič, Timmins, Ont., ga. Mary Hrastar, Cleveland, Ohio, ga. Frances Hočvar, Cleveland, Ohio; po \$2: g. Jakob Resnik, Cleveland, Ohio, g. Fr. Košnik, Summit, Ill., družina Palčič, Timmins, Ont., g. Jože Gerden, St. Catharines, Ont., g. Albin Podlesnik, Timmins, Ont., g. Frank Tegel, Timmins, Ont., g. Josip Balant, Schumacher, Ont.; po \$1: g. Josip Ivančič, Schumacher, Ont., g. Anton Plut, South Porcupine, Ont.

Kot se vidi iz seznama darovalcev, prihajajo darovi iz najrazličnejših krajev Združenih držav in Kanade. Med darovalci so tudi zastopani slovenski duhovniki. Ko bo kampanja v New Torontu in Torontu za zgradbeni sklad nove cerkve zaključena, bomo objavili slovenski javnosti rezultat kampanje. Naj Brezmadežna s čudodelno svetinjo vsem darovalcem tisočero povrne in vse njihove prošnje usliši! Darove za gradbeni sklad nove cerkve pošiljajte na: Rev. Janez Kopač, C. M., 594 Manning Ave., Toronto 4, Ont., Canada.

Za cerkveni odbor
Janez Kopač, C. M.

Oblasti iščejo morilca deklice

CLINTON, Ont. — Pokrajinska policija je začela načrtno preiskavati sledi za morilec 12 let stare deklice Lynne Harper. Deklica je odšla pretekli torek od doma na letalskem oporišču gledat baseball tekmo in se ni več vrnila. Njeno truplo so našli v četrtek.

Preiskava je dognala, da je bilo dekletce pred usmrtnitvijo posiljeno. Morilec jo je zadušil s tem, da ji je zadržal vrat z njegovo lastno bluzo.

Glavno pokrajinsko tožilstvo je razpisalo \$10,000 nagrade za odkritje morilca "mrtvega ali živega." Visoka nagrada naj bi pomagala razjasniti zločin. V preteklem marcu se je zgodilo podoben zločin, ko so našli posiljeno in zadavljeno 12 let staro Patricio Lupton. Zločinca niso odkrili. Oblasti ugibljejo, če ni morilec v obeh slučajih isti.

Vsakovrstne posebnosti v avtomobilih za kraljico

OTTAWA. — Tri velika avtomobilska podjetja, General Motors, Chrysler in Ford, so poklonila vladni posebne avtomobile, s katerimi se bo vozila kraljica, njen mož in spremstvo ob sedanjem obisku po Kanadi.

Avtomobili so opremljeni z vsem mogočim, kar le more nuditi sodobna tehnika na ugodju in praktičnosti.

Kanada utegne spremiti svojo letalsko obrambo

OTTAWA. — Ker so Združene države odločile zmanjšati produkcijo Bomarc vodljivih izstrelkov za kontinentalno obrambo pred napadi iz zraka, bo o tem ponovno razpravljala tudi Kanada, ki se je šele nedavno odločila nadomestiti lovska letala z vodljivimi izstrelki vrste Bomarc B.

Ob tej priložnosti bodo vodniki Kanade odločili tudi o tem ali naj opremijo osem kanadskih letalskih skvadronov, ki so v Nemčiji z novimi letali ali ne in s kakšnimi.

DOMA IN PO SVETU

Pokrajinske volitve v Ontario so pokazale, da je liberalna stranka prebolela krizo in se je začela znova krepiti. Število svojih poslancev v novi zbornici je podvojila od 11 na 22, vendar je to proti 71 konservativcem še vedno malo. Frost je po 10 letih vlade odnesel znova lepo zmago.

Zvezna vlada namerava dvigniti mejo na posojilih farmarjem za izboljšanje od \$5,000 na \$7,500.

Parlamentu bo predloženo, naj določi na Harrington Lake letni sedež za predsednika zvezne vlade.

Kljub ponovnim poročilom, da so se "Sinovi svobode" premislili in nočejo v Sovjetsko zvezo, so ti sedaj izjavili znova, da so pripravljani odpotovati tja takoj, kakor hitro bo rešeno vprašanje pomoči za njihovo selitev od strani zvezne in pokrajinske vlade.

Voditelj Delavske progresivne sarakne Tim Buck je objavil v Vancouverju, da bo njegova stranka prevzela znova staro ime — Komunistična partija Kanade.

V Alberti bodo v četrtek volili pokrajinsko skupščino. Volivnih upravičencev je preko 600,000, več kot kdajkoli v preteklosti.

Stavka v Studebaker-Packard tovarnah v Hamilton, Ont., je bila po 25 dneh končana.

V Torontu se je pretekli ponedeljek in torek dvignil termometer na 93 stopinj, kar je nov rekord za ta čas leta. Na več krajih v južnem Ontario so občutili zaradi hude vročine in pomanjkanja dežja pomanjkanje vode.

Odnosaji med Južno Korejo in Japonsko se bodo še bolj zaostriili, če bo Južna Koreja res skušala preprečiti "vrnitev" brezposelnih Korejcev iz Japonske v Severno Korejo, ki jim je obljubila zaposlitev. Trdijo, da se je za prostovoljno vrnitev prijavilo skupno do 117,000 oseb.

Svetovna televizija

(AI) — Do prve neposredne televizijske zveze med Evropo in ameriško celino je prišlo za 10. obletnico ustanovitve Atlantske obrambne zveze. S tem je bil uresničen načrt, imenovan NARCOM — North Atlantic Relay Communication System ki ga je že pred petimi leti zasnoval Amerikanec William Halstead. Ta je predsednik družbe UNITEL — Universal Televi-

sion — in je dal leta 1953 patentirati izum za televizijsko povezavo Amerike z Evropo prek Labradorja, Grenlandije, Islandije, Farskih otokov in Velike Britanije. Gre za nov način prenosa z radioelektričnimi valovi pa na načelu njihovega širjenja v troposferi.

Poleg vmesnih postaj za te televizijske prenose polagajo zdaj tudi podmorski kabel v Atlantskem oceanu, ki bo družil Boston z irskim pristaniščem Galwayem ter služil istemu namenu. Za prenos atlantske proslave so se vse večje ameriške televizijske postaje združile v Amerivision, ki bo odgovarjala evropski televizijski skupnosti, imenovani Eurovision.

Spričo tega važnega koraka je zdaj že jasno, da bodo ameriški gledalci prihodnje leto lahko neposredno spremljali letne olimpijske igre, ki bodo v Rimu, evropski pa zimske, ki bodo leta 1961 v Združenih državah.

HELP WANTED — FEMALE

SANDWICH WRAPPER
Fray dressing and preparation of tray for curb service
Apply in person, 3:30 p.m.
KENNY KING'S
5836 Mayfield Rd.
Mayfield Heights (121)

WAITRESS
Experienced
7 to 3:30 P. M.
Apply in Person
KENNY KING'S
5836 Mayfield Rd.
Mayfield Heights (121)

CLERK-TYPIST
For quality work in lab. Must be able to type 55 wpm. Will train for lab. work. Contact Mr. Wendt VU 3-8200
ARCHER-DANIELS-MIDLAND
4600 E. 71 St. (121)

CASHIER
EXPERIENCED
Apply in person 4 p. m.
KENNY KING'S
5836 Mayfield Rd.
Mayfield Heights (121)

Ženske dobijo delo

Delo za žensko
Išče se žensko za hišno delo in nekaj kuhanja pri zaposlenih odraslih 5 dni v tednu. Dober dom, svojo sobo in TV. Kličite po 6:30 zvečer HO 9-1408. (x)

MALI OGLASI

Stanovanje išče
Zaposleni moški išče opremljeno sobo in kuhinjo s kopalnico in s posebnim vhodom. Ponudbe na A.D. pod "Miren stanovalec." —(119)

Hiša naprodaj
Blizu Five Points so naprodaj 2 hiši na enem lotu, 9 in 6 sob. Lastnik. Cena \$19,000. Na 15214 Plato Ave.

V najem
Oddajo se 4 sobe, prebarvane, sončno sobo, zgoraj, garaža. Na Huntmere Ave. Kličite IV 6-2777. (120)

Naprodaj
Naprodaj je trgovina s pijačami z dovoljenjem C 2 v Wickliffe, O. Lepa priložnost. Potrebno le malo gotovine! Kličite CH 1-2181. (122)

V najem
Tri lepe sobe na E. 61 St., blizu cerkve sv. Vida se oddajo. Kličite UT 1-2226 ali RE 1-6873. (121)

Hiša naprodaj
Bungalow, štiri in pol sobe, dvojna garaža, predeljena klet. Odprto v nedeljo. Kličite KE 1-3481. (118)

ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, Agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohoštvo
IVanhoe 1-4221
18115 NEFF ROAD

TRAVELWAYS SERVICE LTD.

Vam nudi svojo pomoč v sledečih zadevah:

1. Vam preskrbi vozne listke po suhem, po morju in po zraku.
2. Urejuje različne dokumente in preskrbi prevode.
3. Pomaga vam dobiti svojce iz Evrope.
4. Pošilja denar in pakete v Jugoslavijo.

Sprejemamo tudi naročila po pošti!

626 BLOOR ST. W. TORONTO 4, CANADA TEL.: LE 6-3089

Darilne pakete lahko naročite pri naših uslužbencih:
JANEZ CVETKO: 643 Euclid Ave., Toronto. Tel.: LE 5-5136
LUDVIK STAJAN: 174 Delta St., Toronto 14. Tel.: CL 1-2417

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

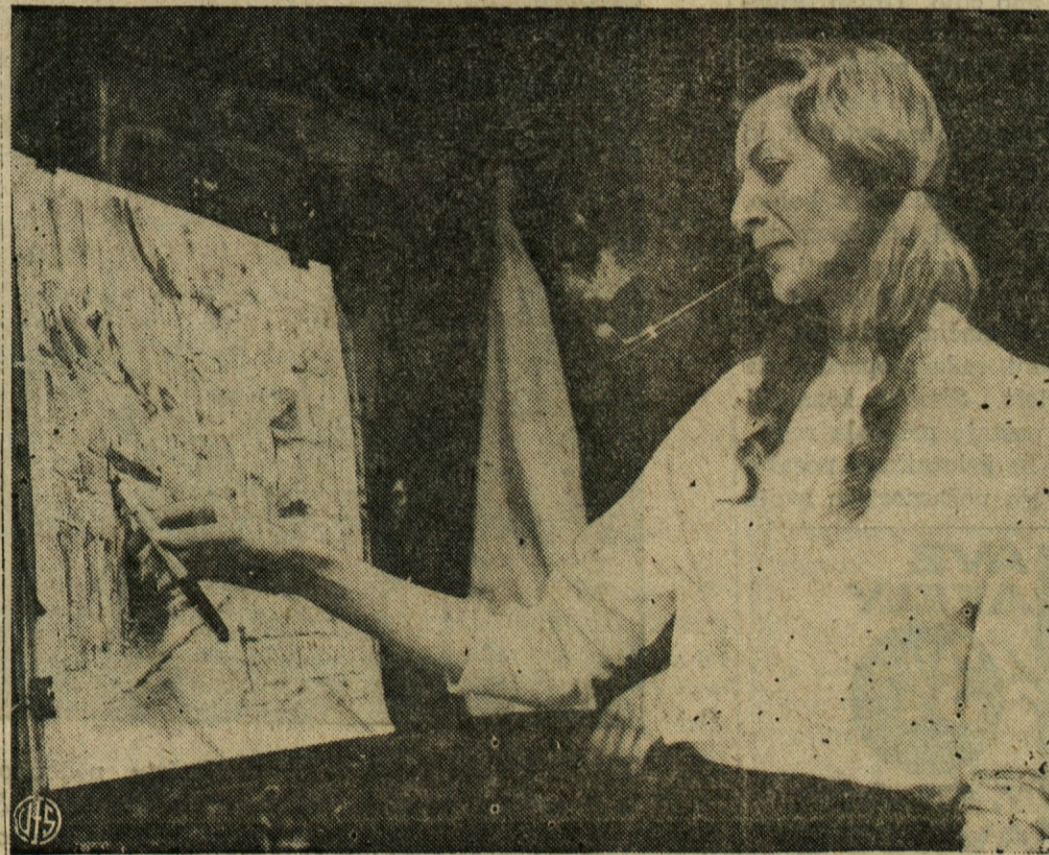
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov: _____

Moj novi naslov: _____

MOJE IME: _____

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO.

MODERNA? — Slika kaže pariško slikarico Caroline pri delu na Place du Tertre s pipo v ustih. Dekle je strastna kadilka cigaret, pa jih je morala zamenjati s pipo, da se ji pri delu ne kadi v oči.

MATIJA MALEŠIČ:

IZOBČENCI

Turetu je vroče. Le kako naj stlači vso to ropotijo in še ženski povrh na majhen in ozek koleselj! Pa kako bosta vlačili toliko svežnjev in košar dan na dan od hiše do hiše? Prav je imel župan, ko se je obregal ob Barico: zakaj koleselj, zakaj ne navaden voz.

"Ne pojde vse na koleselj!" Starka pa ko da je gluha. Odnese sveženj h koleslju, vrne se, vzame dva druga in ju spet odnese h koleslju.

Tista, ki sedi, pogleduje Tureta, pogleduje železničarja. In jima s pogledi očita: Štota! Ne bi pomogla stari, slabotni ženski? Ture pograbi pletenico in jo odnese. Sta naložili ženi svinec vanjo, da je tako težka?

"Kako, le kako in kam?" govori sam zase Ture, pa tako, da ga čuje starka, ki prenaša svežnje. Mora ga čuti. Ali ne pokaže, da jo kaj zanima, kako bo zložil vse to na koleselj, in ne reče nobene besede. Nosi, nosi svežnje. Pa stopi še Ture po drugo pletenico.

Štiri pletenice, osem svežnjev, štiri cule. Pa spravi to na ozek koleselj, pa še dve ženski povrh, eno celo bolno, da sploh hoditi ne more! Pa še sam prisedi!

Ture išče pod sedeži koleslja in po svojih žepih, da bi kje izteknil motvoz in privezal pletenico za zadnji sedež.

Starka, ki je znosila svežnje in cule h koleslju, jih tlači nanj. Na oba sedeža, pod prednji sedež, ob sedeže, po prostoru za noge in povsod.

Ture jo gleda in se ji čudi. Premakne sveženj, popravi culo. Kaj res misli, da spravi vso to ropotijo na koleselj? Kako, le kako?

Ni zgovoren Ture, odvadili so ga v kaznilnici govoriti. Ni iskal doma prilike za pomenke. Ali starki le ne more primolčati: "Sestro pa na rame?"

S pletenicami, svežnji in culami je koleselj zvrhan. Naj konj naglo potegne, vrhnje cule se gotovo zvalijo na tla. Motvoza, da bi vsaj povezal vso ropotijo, ni pri roki. In kam naj sede žena, ki ne more hoditi?

Ture pogleda čisto od blizu starki v rdeče obrobijene oči. Zdaj mora kako reči. Pa je ne reče. Ko da je mutasta in da ji je Ture in njegovo vprašanje devesta briga. Na kolo je stopila, premešča, potiska cule in jih skuša vgnezditi na prostore, s katerih ne zdrknejo, ko potegne konj.

Ture pozabi na svojo neobrito brado in lice. Pomenljivo po-

gleda železničarja, ki žuli svojo pipo ob koleslju in pase rado-vednost. "Prijazna ženska!" skuša povedati Turetov pogled.

"S čim povežete?" se pozanimajo železničar.

Trdovratno razmešča starka cule in svežnje. Ko da ne čuje železničarja.

"Pa pelji človek!" In zopet pogleda Ture pomenljivo železničarja, ki pa užaljen noče reči nobene več in krene na postajo. Ture zmigne z rameni in zgrne z nogo seno na kupček pred kolo.

"Kate, oj, Kate! Katicel!" Jokajoč glas tam s postaje.

Pa tudi tega glasu noče čuti starka med svežnji in culami. "Katicel...! Jao —! Ostaviš me —! Jao —!" Vse hujše stokanje in klicanje tam s postaje.

Starka na koleslju je pa menda res gluha in še mutasta povrh. Ne gane je jok, noče čuti klicov, ki so tako pretresljivi, da ganejo celo Tureta. In koraki, da pogleda, kaj je s starko na postaji.

Rada bi s klopi, pa sama ne more nikamor. Ture šele sedaj vidi, da ima levo nogo debelo obvezano. Dviga se s klopi starka, opira se na desno nogo, oprijemlje se z rokami za klop in hoče iti. Pa ne more in ne more nikamor, z levo nogo, ki je v obvezah ko debel hlod, si ne upa dotekniti se tal. In bolečine j mora povzročati gibnje. Obraz se ji kar rdeči in modri v trpljenju. In iz oči ji teko solze, iz grla ji vro vzhdihi in stoki, ki bi omečili tudi kamen.

Ture priskoči, da ji pomaga. Ali bergel ni nikjer, niti palice ne. Kako naj ji pomaga? Da bi jo prijel pod pazduho? Ture si ne upa. In pa... in pa ne more si prav razložiti Ture, odkod čuden duh, ki ga vsega preveva, odkar je tik ob starki. Sili zoprn duh v nos in zbada ko z bodicami. Še v oči sega, v ustih budi neokusne sline in odpor. Vzdignilo bi se človeku ob tem zoprnem duhu. Ko da gnije in razpada kje blizu crknetina. Ne! Še drugačen, še zoprnejši duh, smrad po gnoju, ki teče iz človeškega telesa.

Ne more se premagati Ture. Zapiči pogled na obvezano in skrbno povito starkino nogo. Ni dvoma! Iz te noge prihaja tišči duh. In Ture naglo odskoči, da ne kihne in ne zajame še več tega smradu.

PITTSBURGH, PA.

HAY RIDES

Horses for hire - Horses boarded
Wildwood Riding Academy

HUNTER 6-5924

Meadow Grill No. 11

presents

RENO GEORGE and HIS
POKER PARTY

Every Wednesday Night

Cor. Waverly and Noble St.
Swissvale, Pa.Air conditioned for your
dancing comfort

BRandywine 1-9601

REAL ESTATE FOR SALE

SHERADEN—5 rooms (3 bedrooms), white brick ranch, Youngstown kitchen, stainless steel windows and doors, ceramic bath, integral garage, porch, level lot. Quiet location. \$18,700. After 4 P. M., Federal 1-8046. (118)

Zakriči starka, ko da sluti, zakaj je Ture odskočil. Vsa je obupana.

Na obupne klice pride mutasta ženska od koleslja. Počasi pride in čisto nič ni radovedna. Ko da je takih klicev že vajena. Nič ne reče. Ko vidi sestri napornin namero, jo prime pod pazduho, da ji pomaga.

Prestresljivo stokanje prekine poskus spraviti starko s klopi. Tudi starka, ki noče govoriti, sprevidi, da sama sestre ne spravi do koleslja. Ali vendarle spregovori in poprosi Tureta za pomoč? Ne! Naravna sestri obvezano nogo po dolgem po klopi, a ne pogleda ne Tureta ne železničarja, ki je radovedno buljil v čudno trojico na postaji. Ko da se ji nikamor ne mudi in če do večera ne odrinejo s postaje.

Ture uvidi, da mora sam poprijeti, če hoče še danes priti domov. Poprosi s pogledi železničarja. Pa ta noče razumeti ali pa je previsok in se mu ne ljubi vzeti pipo iz ust. Poskusi Ture s starko, ki noče govoriti. "Primiti na drugem koncu." Upira se mu, pa se premaguje. Prime z obema rokama starko pod pazduhe in jo dvigne. Pa ni dvignil istočasno z molčečo starko, prenašlo je šinil pokonci, da je prešlo Turetu vse veselje do prenosa. In pa tisti duh, tisti neznosni, zoprni duh iz obvezane starkine noge, tisti duh bi človeku obrnil želodec.

Bolna starka lovi sapo. Pojema njeno stokanje. Slabo ji je. Železničar spozna, da ne pojde brez njegove pomoči. Poniža se in odloži pipo. "Poprimite za moje roke!" de Turetu.

Ture uboga. "Sedite na njine roke!" Laže je bolni starki reči, ko njej storiti!

Poklekne ob njej, da zdrsi s klopi na sedež na njiju rokah, pomakne svoji rami pod rami bolnice. Molčeča starka prime za zavito sestrično nogo in stori prva k izhodu.

Ture stiska zobe, da vzdrži tisti duh iz starkine noge, ki je tako oster, zoprni in neznosni, da ga skoro omamlja.

Starka ječi, ječi in stoče, da je človeka strah.

Kam z njo, ko je koleselj zvrhan naložen in ni pomislila sestra nanjo. Ali naj jo položi na goló cesto in v prah, dokler ne razmečejo in premestijo cul, svežnjev in pletenic ter ji pripravijo zasilen sedež. Ni klopi pred postajo, nazaj jo morajo nesti na klop, na kateri je prej sedela.

Ture odbeži od bolne starke, ko da mu gori pod nogami. Samo proč, proč od tistega zoprnega in neznosnega duha, ki bi človeka zadušil.

Zmeče na tla vse cule, svežnje in pletenice. Železničar pokaže toliko usmiljenja, da prinese od nekdaj motvoza, ko vidi, kako križi so z občinskima revama. Priveže za zadnji sedež pletenico in obesi spredaj ob vsako svetilko po eno culo. Toliko tesnega prostora dobi na zadnjem sedežu, da bo mogla bolnica za silo sedeti in bo mogla bolno nogo držati vodoravno na svežnju, ki je še najbolj mehak.

Bože, kakri križi so z bolno, staro ženo! Med prenosom tik ob koleslju pa neha stokati. In ko se pripravljajo, kako bi jo na najlepši način vzdignili na pripravljeni sedež, opazijo, da je omedlela. Skočijo žene, ki jih je s postaje prignala radovednost. Še železničarji pozabijo na svojo počasnost in svoje

službeno dostojanstvo. Prinese jo vode, močijo robce, naglo je pri roki kis. Se z žganjen silijo bolnico, da si opomore in je na poti zopet ne premaga slabost.

Turetova neobrita brada in lice ne vzbujajo nobene pozornosti več. Usmiljena gospa s postaje mu še natoči stekleničico na pot, da pokrepča bolnico, če jo zopet napade.

Bože, Bože, pod kakimi zvezdami so rojeni Simoniči! Mati! Tako pred dobrimi tridesetimi leti je pritavala sem. Čisto tako danes Simonički, v culah in svežnjih vse premoženje, vsem

napotje, vsem v nadlego, nikomur dobrodošla. Še slabše kot danes Simonički! Materi ni šel koleselj naproti. Ne govori Simonički — vsaj ta, ki govori — čisto po naše, ali človek vse razume, kar pove. Mati pa ni besedice slovenski! Pod srcem pa Ture. — In kaka pot z Vestfalskega do sem! In kaka muka, ko je opazila podrti kovačnico in sprevidela, da so jo radi te podrtine gnali tako daleč, daleč, med čisto tuje ljudi. — Bože, kako si jo kaznoval, ker je imela rada moža iz rodu Simoničev. Simoniči, ljudje brez zemlje...

OBLAK FURNITURE CO.

6612 ST. CLAIR AVE.

HE 1-2978

POHISTVO IN POPOLNA OPREMA ZA DOM

Z vsakim nakupom dobite zelene Eagle znamke

Odprto dr. dnevno do 8. ure zvečer razen v sredo do 1. pop.

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$260.00 NAPREJ

365 East 156th Street

KEnmore 1-9411

Petinšestdeset let

nudi KSKJ ljubeznjivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

KRANJSKO
KATOLIŠKASLOVENSKA
JEDNOTANajstarejša slovenska podporna organizacija
v AmerikiPremoženje: \$12,500,000.00
Število certifikatov: 47,900

Če hoče dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji —

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K. S. K. JEDNOTA nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote \$400.00.

Ako še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristoji takoj — bolje danes kot jutri!

STARŠI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

DVOJČKA. — Smeh in obraz kažeta podobnost, to pa je skoraj tudi vse, kar naj bi nakazovalo da sta Shirley Jean in Roger Dean Walter v Memphis, Tenn. prava dvojčka. Pri rojstvu sta tehtala oba enako, sedaj pa je sestra trikrat težja od brata in za en čevlji večja. Zdravniki pravijo, da s fantičem ni nič napake, da "le ni začel rasti."

povsod izobčeni.

Bože, Bože, Bože, starke na koleslju Ture ne pripelje žive v občino! Konju ob glavi stopa Ture, trdo stiska za uzo, da bi stopal konj mirno, korakoma. Lepša in previdneje z iskrim,

mladim konjem ne more voziti. Pa stoče, stoče, vzdihuje, joče in tarna Simonička na koleslju, da postajajo ljudje po cestah in na hišnih pragih, se hudujejo nanj, ga poučujejo, kako naj vozi, zabavljajo nad občino in županom.

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dospele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natiskano Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

NADARJENA LEPOST — Susan Bagby, 21 let stara dijakinja na Southern Methodist University študira angleščino in časnikarstvo. Bila je izbrana za "Miss Dallas," pa končala tudi med najboljšimi svoje izpite!

MODERNA UMETNOST — Paolo Masci, 21 let stari slikar v Rimu, je napravil tole sliko Marijinega oznanenja in jo razstavil na razstavi "Marija v moderni umetnosti." Nekateri so sliko sprejeli, drugi pa jo zavračajo kot nekaj "nespodobnega." Slikar trdi, da ni napravil nič drugega kot renesančni slikarji, ki so Marijo naslikali v soglasju z oblačili in navadami svoje dobe.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

BENSENVILLE. — By owner, 3 bedroom brick Ranch. Close to R. R. Depot and shopping. One block public and parochial schools. Gas heat. Full basement and car port. Priced in very low 20's. Call Porter 6-2085, 260 So. Barron. (118)

BUSINESS OPPORTUNITY

CLEANING TAILORING STORE—Fully equipped with air conditioning. Rent \$60.00 per month. Established over 30 years. Phone: AVenue 3-8180. (118)

GROCERY AND MARKET — A nice

little store. \$2,500 plus stock. — 8506 Stony Island. BA 1-4868. (118)